

Editorial

Med dette nye nummer tager vi hul på den sidste årgang af Ledelse & Erhvervsøkonomi i dette årtusinde og samtidigt den første efter Johnsen. Som det vil være de fleste læsere og medlemmer af FDC bekendt fratrådte professor Erik Johnsen i november 1998 sin stilling ved Handelshøjskolen i København. Ved en velbesøgt afskedsforelæsning i Handelshøjskolens største auditorium causerede Johnsen på sin velkendte på en gang humoristiske og provokerende facon over udviklingen i ledelsesteorien og gav sit bud på fremtiden. Hans afskedsforelæsning er i øvrigt publiceret af Dafolo, hvis læseren skulle være interesseret.

I redaktionen af L&E har vi naturligvis været klare over, at dette ville ske, og vi har derfor i god tid kunnet planlægge, hvad vi skulle gøre ved denne situation. Det vilkårlige og urimelige i, at Staten som arbejdsgiver arbejder med nogle regler, der ved lov fastslår, at man som tjenestemand er "for gammel" allerede som 70-årig, er Johnsen er godt eksempel på. Nu er det således, at vi som redaktion udpeges af FDC og på den seneste generalforsamling blev det derfor vedtaget at udvide kredsen af redaktionsmedlemmer til foruden en repræsentant for hver

Af Carsten Stig Poulsen

handelshøjskole/universitet at omfatte – Johnsen. Som det sig hør og bør, får Johnsen særstatus med titel af redaktør, honoris causa (h.c.) og ret til at udfylde nogle sider i hvert nummer med (ucensurerede) betragtninger. Vi i redaktionen forventer os en del af dette – kedeligt bliver det næppe. Læs første indlæg i dette nummer!

Som nyt redaktionsmedlem fra Handelshøjskolen i København er valgt lektor Flemming Poulfelt. Han vil være kendt af mange af tidsskriftets læsere som flittig bidragyder, og han har tillige fået Johnsen-prisen for årets bedste artikel. Hans forskningsfelt er netop ledelse, og han er således en naturlig afløser (men altså ikke erstatning) for Johnsen. Den ærefulde post som hovedredaktør har vi trygt overladt Axel Schultz-Nielsen.

Og nu til det øvrige indhold i dette nummer. Det er resultatet af et call for papers for et år siden om temaet "Informatik i virksomheden". Alle taler om informationsteknologi og dens betydning for samfundet. Virksomhederne investerer med større eller mindre entusiasme store beløb i hardware og software, og undertiden lyder der kritiske røster om spild af penge, manglende resultater, indkøringsvanskeligheder, overskridelse af budgetter og tidsfrister, m.m. Med dette temanummer har vi forsøgt at konkretisere informationsteknologien og den muligheder ved at se den ud fra en bred, men dog konkret erhvervsøkonomisk og ledelsesmæssig synsvinkel. Vi håber, at de meget forskellige artikler i dette nummer illustrerer dette. De spænder fra analyse af standardsyste-

mer til økonomisk styring (Ivar Friis, Claus T. Larsen og Heine T. Larsen), over IT set i ledelsesperspektiv (Pernille K. Jensen), til WWW set i relation til markedsføring (Morten Rask og Niels J. Buch) og anvendelse af edb til analyse af så kvalitative data som gruppediskussioner (Marcus Schmidt og Hans Solgaard).

Ivar Friis, Claus T. Larsen og Heine T. Larsen diskuterer i deres (lange) artikel de fordele og risici der kan være i standardrammesystemer som SAP R/3 i forbindelse med økonomisk styring. Systemets grundlæggende idé præsenteres, hvorefter der fokuseres på *controlling*-modulet og dets muligheder for at løse registreringsopgaven. Forfatterne hæfter sig afslutningsvis ved systemet som bindeled mellem det hensygnende industrisamfund med dets strenge hierarkiske ledelse til fremtidens demokratiske ledelsesprincipper med udtalt decentraliseret informationsspredning.

Pernille Kræmmergaard Jensen behandler i sin artikel indførelse af IT i virksomheden som et organisatorisk forandringsproblem. Modstanden mod forandring ses i et interaktionsperspektiv, hvor de personer, der står for implementeringen, *implementørerne*, opfattes som en selvstændig del i organisationsanalysen. En anden hovedpointe er, at modstand ikke opfattes som et nødvendigt onde, der skal bekæmpes, men som noget man bevidst kan søge at undgå, og - hvis det ikke lykkes - kan bruge konstruktivt i det videre implementeringsarbejde.

Internettet, eller rettere den del af det, der

i daglig tale kaldes WWW, og dets potentielle anvendelser i markedsføring er emnet for *Morten Rask* og *Niels Jacob Buch*. Som forfatterteam repræsenterer de også en interessant tværfaglighed, som vi nok vil komme til se mere til i fremtiden. Morten Rask er cand.merc. med International virksomhedsøkonomi som linie, mens Niels Jacob Buch er dataingeniør. Hans speciale handlede om brugen af CASE-værktøjer i virksomheder. Begge er uddannet ved Aalborg Universitet. Forfatterne identificerer tre interaktionstyper mellem virksomhed og WWW: Brochuren, Håndbogen og Handelspladsen. Disse tre typers karakteristika og krav til virksomheden diskuteres ud fra tre synsvinkler: (i) automatisering og formalisering, (ii) integration og (iii) evaluering. I dette krydsfelt kan virksomheden vælge sin WWW-strategi.

Fokusgrupper og andre former for gruppediskussioner er velkendte *kvalitative* meto-

der inden for markedsanalysen. Fordele og ulemper ved kvalitative vs. kvantitative metoder er velkendte, men informationsteknologien synes at pege på praktiske integrationsmuligheder, som ville have været utænkelige for blot få år siden. *Marcus Schmidt* og *Hans Solgaard* diskuterer, hvorledes den kvalitative analyseproces kan understøttes af computeren. Ved at kombinere programmet til tekstanalyse med udviklingen inden for neurale net, kan indholdet i kvalitative data gives en kvantitativ iklædning, som kan hjælpe i analysen og fortolkningen. Fremgangsmåden illustreres ved et eksempel vedrørende brødtyper.

Redaktionen håber, at dette nummer kan medvirke til at bringe diskussionen af informationsteknologiens muligheder og faldgruber ned på jorden og sikre en bedre forankring i vores fælles erhvervsøkonomiske grundlag.